

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Krakauer Verwaltungsgebiet.

Jahrgang 1858.

Erste Abtheilung.

XXXVIII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 18. Oktober 1858.

DZIENNIK RZĄDU KRAJOWEGO

d l a

Okręgu Administracyjnego Krakowskiego.

Rok 1858.

Oddział pierwszy.

Zeszyt XXXVIII.

Wydany i rozesłany dnia 18. Października 1858.

Kaiserliche Verordnung vom 10. September 1858,

(Reichs-Gesetz-Blatt, XL. Stück, Nr. 156, ausgegeben am 2. October 1858),

giltig für alle Kronländer, mit Ausnahme der Militärgränze,
wegen Aufhebung des Commercialwaaren-Stämpels.

In Erwägung, daß die Commercialwaaren-Stämpfung und die in Vorarlberg zur ämtlichen Bezeichnung der Waaren bestehenden Maßregeln dem gegenwärtigen Zustande der Zollgesetzgebung nicht entsprechen und nicht geeignet sind, den beabsichtigten Zweck zu erreichen, finde Ich, nach Vernehmung Meiner Minister und nach Anhörung Meines Reichsrathes, die Commercialwaaren-Stämpfung und den in Vorarlberg eingeführten Nummeranten-Stempel sammt den mit diesen Einrichtungen verbundenen Stämpelabgaben vom 1. November 1858 an aufzuheben.

Die in Absicht auf die Privatwaarenbezeichnung, welche die Verfertiger der Waaren an ihren Erzeugnissen anzubringen haben, bestehenden Vorschriften bleiben in Wirksamkeit.

Auch kann Mein Finanzministerium im Einvernehmen mit jenem des Handels für einzelne Gegenden des Gränzbezirkes, soweit sich die Nothwendigkeit ergibt, zur Hintanhaltung des Schleichhandels mittelst besonderer Kundmachung die Verfügung treffen, daß bestimmte Waarengattungen inländischen Ursprunges bei der Versendung innerhals der gedachten Gegenden des Gränzbezirkes oder aus anderen Theilen des Zollgebietes in dieselben zu einem Amte gestellt und von diesem einer ämtlichen Bezeichnung unterzogen werden.

Mein Minister der Finanzen ist mit der Vollführung der gegenwärtigen Verordnung beauftragt.

Lagenburg, den 10. September 1858.

Franz Joseph m. p.Graf von **Szol-Schauenstein** m. p.

Auf Allerhöchste Anordnung:

Freih. von **Manssonet** m. p.

156.

Cesarskie Rozporządzenie z dnia 10. Września 1858,

(Dziennik Praw Państwa, Część XL, Nr. 156, wydana dnia 2. Października 1858),

obowiązujące we wszystkich Krajach koronnych, wyjąwszy Pogranicze wojskowe,

o zniesieniu stępla na towary komercyjne.

Z uwagi, że stęplowanie towarów komercyjnych tudzież środki, istniejące w Vorarlbergu celem urzędowego oznaczenia towarów, nie odpowiadają obecnemu stanowisku ustawodawstwa celnego, ani prowadzą do celu zamierzonego, rozporządzam po wysłuchaniu Moich Ministrów i zasięgnięciu zdania Mojej Rady Stannu, ażeby z dniem 1. Listopada 1858 zniesioném było stęplowanie towarów komercyjnych i stępel numerantowy w Vorarlbergu zaprowadzony wraz z opłatami stęplowemi, z temi urządzeniami połączony.

Pod względem prywatnego oznaczenia towarów, które wyrobnicy na nich zamieszczają, zostają w mocy przepisy istniejące.

Mój Minister Skarbu może w porozumieniu z Ministerstwem Handlu dla niektórych okolic powiatu granicznego, o ile potrzeba tego wymaga, celem powstrzymania przemytnictwa zarządzić osobném obwieszczeniem, ażeby pewne gatunki towarów krajowego pochodzenia, w przesyłce wewnątrz rzeczonych okolic powiatu granicznego lub z innych części terytorjum celnego do takowych, odstawione były do urzędu, i przezeń poddane oznaczeniu urzędowemu.

Mój Minister Skarbu polecone sobie ma wykonanie niniejszego Rozporządzenia.

Laxenburg dnia 10. Września 1858 r.

Franciszek Józef m. p. Hrabia **Buol-Schauenstein** m. p.

Z Najwyższego Rozkazu:

Baron **Ransonnet** m. p.

Kaiserliche Verordnung vom 13. September 1858,

(Reichs-Gesetz-Blatt, XL. Stück, Nr. 157, ausgegeben am 2. October 1858),

womit die Organisation der, zur Handhabung des allgemeinen Berggesetzes berufenen Bergbehörden, für den Umfang der ganzen Monarchie, mit Ausnahme des lombardisch-venetianischen Königreiches und Dalmatiens, festgestellt wird.

Um den Behörden, welche zur Handhabung des allgemeinen Berggesetzes vom 23. Mai 1854, Nr. 146 des Reichs-Gesetz-Blattes*), gemäß §. 225 desselben berufen sind, eine ihrer Aufgabe und den eigenthümlichen Bedürfnissen des Bergbaues entsprechende Einrichtung zu geben, finde Ich, nach Vernehmung Meiner Minister und nach Anhörung Meines Reichsrathes, nachstehende Organisation derselben festzustellen:

I. Abschnitt.

Einrichtung und Wirkungsbereich der Berghauptmannschaften.

§. 1.

Mit Ausnahme des lombardisch-venetianischen Königreiches und von Dalmatien, für welche Kronländer nachträgliche Bestimmungen in dieser Richtung vorbehalten sind, haben für die übrigen Kronländer der Monarchie als Bergbehörden erster Instanz, Berghauptmannschaften zu bestehen, deren Standort und Amtsbezirk bestimmt wird, wie folgt:

- a) für das Erzherzogthum Oesterreich ob und unter der Enns in St. Pölten;
- b) für das Herzogthum Steiermark in Leoben und Gills;
- c) für das Herzogthum Krain und das Klüftenland in Laibach;
- d) für die Königreiche Kroatien und Slavonien mit der gleichnamigen Militärgränze in Agram;
- e) für das Herzogthum Kärnthn in Klagenfurt;
- f) für die gefürstete Grafschaft Tirol und Vorarlberg und für das Herzogthum Salzburg in Hall;
- g) für das Königreich Böhmen in Prag, Pilsen, Elbogen, Brüx und Rutenberg;
- h) für die Marktgrafschaft Mähren und das Herzogthum Schlesien in Olmütz;
- i) für die Königreiche Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau, dann für das Herzogthum Bukowina, in Krakau und Lemberg;
- k) für das Königreich Ungarn in Pesth-Ofen, Neusohl, Kaschau und Nagybanja;
- l) für das Großfürstenthum Siebenbürgen in Salathna;
- m) für die serbische Wojwodtschaft mit dem Temeser Banate und für die Serbisch-Banater Militärgränze in Dravicza.

*) Landes-Regierungs-Blatt für das Verwaltungsgebiet der Statthalterei in Lemberg, Jahrgang 1854, Erste Abtheilung, XLII. Stück, Nr. 242, Seite 702.

157.

Cesarskie Rozporządzenie z dnia 13. Września 1858.

(Dziennik Praw Państwa, Część XL, Nr. 157, wydana dnia 2. Października 1858),

mocą którego ustanawia się organizacyja władz górniczych, powołanych do wykonania powszechnej ustawy górniczej dla całej Monarchii, z wyjątkiem Królestwa Lombardzko-Weneckiego i Dalmacyi.

Celem urządzenia władz, do wykonania powszechniej ustawy górniczej z dnia 23. Maja 1854 r., Nr. 146 Dziennika Praw Państwa*), wedle §. 225 onejże powołanych, jak tego wymaga ich zadanie: właściwe potrzeby górnictwa, ustanowiam po wysłuchaniu Moich Ministrów i zasięgnięciu zdania Mojej Rady Stanu, organizacyję następującą:

Rozdział I.

Urządzenie i zakres starostw górniczych.

§. 1.

Wyjąwszy Królestwo Lombardzko-Weneckie i Dalmacyję, dla którychto Krajów koronnych w téj mierze zastrzeżone są postanowienia późniejsze, istnieć mają dla innych Krajów koronnych Monarchii starostwa górnicze, jako władze górnicze pierwszej instancyi, których stanowisko i powiat urzędowy oznaczony zostaje, jako następuje:

- a) dla Arcyksięstwa Austrii powyżej i poniżej Anizy w St. Pölten;
- b) dla Księstwa Styryi w Leoben i Cilli;
- c) dla Księstwa Krainy i Pobrzeża w Lublanie;
- d) dla Królestwa Krocacyi i Sławonii z Pograniczem wojskowem tegoż imienia w Zagrzebiu;
- e) dla Księstwa Karyntyi w Celowcu;
- f) dla Uksiążęconego Hrabstwa Tyrolu i Vorarlberga tudzież dla Księstwa Salzburgu w Hall;
- g) dla Królestwa Czech w Pradze, Pilźnie, Elbogen, Brüx i Kuttenubergu;
- h) dla Margrabstwa Morawii i Księstwa Szląska w Ołomuńcu;
- i) dla Królestw Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświęcima i Zatorą oraz Wielkiem-Księstwem Krakowskiem, tudzież dla Księstwa Bukowiny, w Krakowie i Lwowie;
- k) dla Królestwa Węgier w Buda-Peszcze, Neusohl, Koszycach i Nagybanya;
- l) dla Wielkiego-Księstwa Siedmiogrodzkiego w Zalatna;
- m) dla Województwa Serbskiego wraz z Banatem Temeskim i dla Pogranicza wojskowego Serbsko-Banackiego w Oravicy.

*) Dziennik Rządowy dla Okręgu Administracyjnego Namiestnictwa we Lwowie, Rok 1854, Oddział pierwszy, Część XLII, Nr. 242, Stronica 702.

Die beiliegende Uebersicht A. enthält die Standorte der Berghauptmannschaften, sowie die Amtsgebiete, welche ihnen nach ganzen Kronländern oder Theilen derselben zugewiesen sind.

§. 2.

An der Spitze jeder Berghauptmannschaft steht der Berghauptmann, welcher die gesammte Geschäftsführung leitet, überwacht und für deren regelmäßigen und entsprechenden Gang verantwortlich ist.

Dem Berghauptmanne sind zur Vollführung seines Berufes Ober-Bergcommissäre, Bergcommissäre und Berggeschworne untergeordnet, welche denselben in seiner Aufgabe zu unterstützen, und in Abwesenheits- oder Verhinderungsfällen zu vertreten haben. Ueberdies werden den Berghauptmannschaften, behufs der Heranbildung eines entsprechenden Nachwuchses, Praktikanten zur Verwendung zugewiesen.

Zur unmittelbaren Besorgung der Kanzleigeschäfte erhalten die Berghauptmannschaften nach Bedarf Officiale, Kanzellisten und Amtsdienner.

§. 3.

Ist eine größere Anzahl von Bergbau-Unternehmungen, welche die Aufstellung einer selbständigen Bergbehörde noch nicht rechtfertigt, vom Sitze der Berghauptmannschaft so entlegen, daß dadurch Geschäftsverzögerungen und unverhältnismäßige Auslagen für Parteien entstehen, so können Ober-Bergcommissäre oder Bergcommissäre, mit Genehmigung des Finanzministers, exponirt werden. In diesem Falle ist denselben ein bestimmter Unterbezirk zuzuweisen und ein angemessener Wirkungskreis einzuräumen.

§. 4.

Was der exponirte Commissär innerhalb des ihm eingeräumten Wirkungskreises verfügt, ist als eine Verfügung des vorgesezten Berghauptmannes anzusehen, welcher die dagegen ergriffene Berufung an die Ober-Bergbehörde zu leiten hat.

§. 5.

Wo in Folge eines vielgetheilten Besizes der Kleinbergbau vorherrscht, und wo überhaupt die Thätigkeit der Berghauptmänner und der ihnen beigegebenen Ober-Bergcommissäre und Bergcommissäre zur Beaufsichtigung der Bergbaue ihres Amtsgebietes nicht ausreicht, werden den Berghauptmannschaften Berggeschworne zur Unterstützung zugewiesen. Die Aufgabe der Berggeschwornen besteht zunächst darin, die Berghauptmannschaften durch, von Zeit zu Zeit vorzunehmende, Besichtigung der Bergbaue über deren Zustand in Kenntniß zu setzen, auf die dabei vorgefundenen gesetzwidrigen Mängel und Gebrechen aufmerksam zu machen, und auf die Beseitigung der vorhandenen Uebelstände, sowie auf Verhütung der hieraus entstehen könnenden Gefahren einzuwirken.

Doch müssen sie sich auch in anderen Zweigen der bergbehördlichen Geschäftssphäre nach Erforderniß des Dienstes und nach Weisung ihrer Vorgesetzten verwenden lassen.

Zur Vornahme von Reisen kann der Berghauptmann übrigens auch andere berghauptmannschaftliche Beamte bestimmen.

Załączony przegląd A, zawiera stanowiska starostw górniczych, tudzież okręgi urzędowe, jakie im przekazane są wedle całych Krajów koronnych lub części onychże.

§. 2.

Na czele każdego starostwa górniczego stoi starosta górniczy, mający kierunek i dozór nad całym prowadzeniem czynności, a będący odpowiedzialnym za regularny i odpowiedni tok onychże.

Staroście górniczemu podporządkowani są do przeprowadzenia powołania jego nadkomisarze, komisarze i przysięgli górniczy, którzy go w czynnościach jego wspierają, zarazem w nieobecności i przeszkodzeniu zastępować mają. Nadto przydzieleni będą starostwom górniczym praktykanci do użycia, celem przysposobienia na przyszłość zawodowi temu indywidualuów odpowiednich

Dla bezpośredniego załatwienia czynności kancelaryjnych otrzymają starostwa górnicze wedle potrzeby oficjalistów, kancelistów i sług urzędowych.

§. 3.

Jeżeli większa ilość przedsiębiorstw górniczych, nieusprawiedliwiająca jeszcze ustanowienia samodzielnej władzy górniczej, tak oddalona jest od siedliska starostwa górniczego, iż przez to zwłoka w czynnościach i niestósunkowe wydatki dla stron wynikają, wówczas eksponowani być mogą nadkomisarze lub komisarze górniczy, za zezwoleniem Ministra Skarbu. W takowym razie przydzielony im być ma pewny podokrąg z zakresem odpowiednim.

§. 4.

Co eksponowany komisarz w swoim przekazanym zakresie zarządzi, uważanym być ma jako zarządzenie przełożonego starosty górniczego, który odwołanie, przeciw temu założone, wytoczyć ma do wyższej władzy górniczej.

§. 5.

Gdzie w skutek bardzo podzielonego posiadania przeważa górnictwo częściowe, tudzież w ogólności, gdzie czynność starostów górniczych i przydzielonych im nadkomisarzy i komisarzy górniczych nie wystarcza do kontrolowania każdej uprawy górniczej, dodani będą starostwom górniczym do pomocy przysięgli górniczy. Zadaniem przysięgłych górniczych jest najszczególniej zawiadamiać o stanie górnictwa starostwa górnicze, zwracać uwagę na postrzeżone nieprawne wady, i przyczyniać się do uchylenia takowych, jako też do zapobieżenia niebezpieczeństwom, ztąd wyniknąć mogącym.

Takowi atoliż także i w innych gałęziach górniczej czynności używani będą wedle potrzeby służby i polecenia przełożonych swoich.

Do przedsiębiorania podróży wyznaczyć może zresztą starosta górniczy także innych urzędników starostwa górniczego.

§. 6.

Die Dienstaushilfe der Berggeschworenen hat sich nicht bloß auf das berghauptmannschaftliche Amtsgebiet, in welchem sie ihren regelmäßigen Wohnsitz haben, zu beschränken, sondern kann nach Erforderniß des Dienstes auch auf die Bezirke anderer Berghauptmannschaften ausgedehnt werden.

In Bergrevieren, welche einer steten bergbehördlichen Beaufsichtigung bedürfen, können Berggeschworene, mit Genehmigung des Finanzministers, dauernd exponirt werden.

II. Abschnitt.

Besoldungen und Gebühren.

§. 7.

Die Zahl, die Diätenclassen und Bezüge der bergbehördlichen Beamten und Diener weist die Beilage B. aus.

§. 8.

Praktikanten erhalten nach ihrer Aufnahme Adjuten jährlicher dreihundert Gulden.

§. 9.

Beamte derselben Dienstkatgorie bilden für die ganze Monarchie einen Gesamtstand (Concretalstatus), in welchem dieselben ohne Veränderung ihres Dienstortes vorrücken können.

III. Abschnitt.

Einrichtung und Wirkungskreis der Ober-Bergbehörden.

§. 10.

Die politischen Landesbehörden haben die Geschäfte der Ober-Bergbehörden in der Einrichtung und mit dem Wirkungskreise, welcher ihnen mit Verordnung der Minister des Innern und der Finanzen vom 20. März 1855, Nr. 51 des Reichs-Gesetz-Blattes*), gegeben worden ist, in der Unterordnung unter das Finanzministerium als oberste Bergbehörde fortzuführen.

Lagenburg den 13. September 1858.

Franz Joseph m. p.

Graf **Suol-Schauenstein** m. p.

Freiherr von **Bruck** m. p.

Auf Allerhöchste Anordnung:

Freiherr von **Rausonnet** m. p.

*) Landes-Regierungs-Blatt für das Kratauer Verwaltungsgebiet, Jahrgang 1855, Erste Abtheilung, XVII. Stück, Nr. 64, Seite 193.

§. 6.

Pomoc służbowa przysięgłych górniczych nie ogranicza się tylko na okrąg urzędowy starostwa górniczego, gdzie oni regularnie zamieszkują, lecz może wedle potrzeby służby rozciągniętą być także na powiaty innych starostw górniczych.

W dzielnicach górniczych, wymagających stałej kontroli górniczej, mogą trwale być eksponowani przysięgli górniczy, za zezwoleniem Ministra Skarbu.

Rozdział II.

Płace i należności.

§. 7.

Liczbę, klasy dyjet i płace urzędników i sług górniczych wykazuje załączenie B.

§. 8.

Praktykanci otrzymują po swém przyjęciu adjutum w kwocie złotych reńskich trzechset.

§. 9.

Urzednicy téj saméj kategorii służbowej tworzą w całej Monarchii stan ogólny (stan konkretny), w którym postępować mogą bez zmiany miejsca służby.

Rozdział III.

Urządzenie i zakres wyższych władz górniczych.

§. 10.

Polityczne władze krajowe prowadzić będą i nadal czynności wyższych władz górniczych w tém urządzeniu i zakresie, jaki im wskazany został rozporządzeniem Ministrów Spraw Wewnętrznych i Skarbu z dnia 20. Marca 1855, Nr. 51 Dziennika Praw Państwa *) w podporządkowaniu pod Ministeryjum Skarbu jako najwyższą władzę górniczą.

Laxenburg dnia 13. Września 1858 r.

Franciszek Józef m. p.

Hrabia **Buol-Schauenstein** m. p. Baron **Bruck** m. p.

Z Najwyższego Rozkazu:

Baron **Rausonnet** m. p.

*) Dziennik Rządu Krajowego dla Zarządu obrębu Krakowskiego, Rok 1855, Oddział piérwszy, Zeszyt XVII, Nr. 64, Stronica 193.

Beilage A.

U e b e r s i c h t

der Berghauptmannschaften mit ihren Standorten und Amtsgebieten in der Unterordnung unter die politischen Landesbehörden als Ober-Bergbehörden.

Kronland	Fort- lau- fende Zahl	Standort	A m t s g e b i e t	Ober-Bergbehörden
			der Berghauptmannschaft	
Erzherzogthum Oesterreich unter und ob der Enns	1	St. Pölten	Oesterreich unter	Statthalterei in Wien
			und ob der Enns	Statthalterei in Linz
Herzogthum Steiermark	2	Leoben	Kreis Bruck	Statthalterei in Graz
	3	Gilli	Kreise Graz und Marburg	
Herzogthum Krain und Küstenland	4	Laibach	Krain	Landesregierung in Laibach
			gefürstete Graffschaft Görz und Gradiska, Markgraffschaft Istrien und die Stadt Triest mit ihrem Gebiete	Statthalterei in Triest
Königreiche Kroatien und Slavonien mit der kroatisch-slavonischen Militärgränze	5	Agram	Kroatien und Slavonien	Statthalterei in Agram
			kroatisch-slavonische Militärgränze	Landes-General-Commando in Agram
Herzogthum Kärnthén	6	Klagenfurt	Kärnthén	Landesregierung in Klagenfurt
Gefürstete Graffschaft Tirol mit Vorarlberg und dem Herzogthume Salzburg	7	Inn in Tirol	Tirol mit Vorarlberg	Statthalterei in Innsbruck
			Salzburg	Landesregierung in Salzburg
Königreich Böhmen	8	Prag	Kreis Prag	Statthalterei in Prag
	9	Pilsen	Kreise Pilsen und Bistetz	
	10	Elbogen	Kreis Eger	
	11	Brüx	Kreise Saaz und Leitmeritz	
	12	Kuttenberg	Kreise Budweis, Bunzlau, Gasslau, Chrudim, Jicin, Königgrätz und Labor	
	13	Olmütz		
Markgraffschaft Mähren und Herzogthum Schlesien	13	Olmütz	Mähren	Statthalterei in Brünn
			Schlesien	Landesregierung in Tropan

Załączenie A.

P r z e g l ą d

starostw górniczych wraz z ich stanowiskami i okręgami urzędowymi w podporządkowaniu pod polityczne władze Krajowe jako wyższe władze górnicze.

Kraj koronny	Liczba bieżąca	Stanowisko	Okrąg urzędowy	Wyższe władze górnicze
		Starostwa górniczego		
Arcyksięstwo Austrii powyżej i poniżej Anizy	1	St. Pölten	Austria poniżej	Namiestnictwo w Wiedniu
			i powyżej Anizy	Namiestnictwo w Lineu
Księstwo Styrii	2	Leoben	Obwód Bruck	Namiestnictwo w Gracu
	3	Cilli	Obwody Gratz i Marburg	
Księstwo Krainy i Pobrzeże	4	Lublana	Kraina	Rząd krajowy w Lublanie
			Uksiążęcone Hrabstwo Gorycyi i Gradyjski, Margrabstwo Istrii i miasto Tryjest wraz z okręgiem jego	Namiestnictwo w Tryjeście
Królestwa Krocacji i Sławonii z Pograniczem wojskowym Krocacko-Slawońskiem	5	Zagrzeb	Krocacja i Sławonija	Namiestnictwo w Zagrzebin
			Pogranicze wojskowe Krocacko-Slawońskie	Jeneralna komenda krajowa w Zagrzebiu
Księstwo Karyntyi	6	Celowiec	Karyntyja	Rząd krajowy w Celowcu
Uksiążęcone Hrabstwo Tyrolu z Vorarlbergiem i Księstwem Saleburgskiem	7	Hall w Tyrolu	Tyrol z Vorarlbergiem	Namiestnictwo w Insbruku
			Salzburg	Rząd krajowy w Saleburgu
Królestwo Czeskie	8	Praga	Obwód Prazki	Namiestnictwo w Pradze
	9	Pilzen	Obwód Pilzen i Pizek	
	10	Elbogen	Obwód Cheb	
	11	Brüx	Obwody Zatez i Litomierzyce	
	12	Kutna góra	Obwody Budziejowice, Bunzlau, Czasława, Chrudzim, Giczyn, Königgrätz i Tabor	
Margrabstwo Morawskie z Księstwem Szląskiem	13	Ołomuniec	Morawia	Namiestnictwo w Bernie
			Szląsk	Rząd krajowy w Opawie

Kronland	Fort- lau- fende Zahl	Standort	A m t s g e b i e t	Ober-Bergbehörden
		der Berghauptmannschaft		
Königreich Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Anschütz und Zator und dem Großherzog- thume Krafau, dann das Herzogthum Bu- kowina	14	Krafau	Krafau und die Kreise Bohnia, Jaslo, Sander, Larnow und Wadowice	Landesregierung in Krafau
	15	Lemberg	Kreise Lemberg, Przemissl, Sambor, Sa- nof, Strzy, Jolkiow, Brzezan, Gortkow, Kolomea, Stanislan, Larnopol und Blo- czow	Statthalterei in Lemberg
			Bukowina	Landesregierung in Czernewitz
Königreich Ungarn	16	Pesth-Ofen	Comitate Pesth-Pilis, Pesth-Solt, Stuhl- weissemburg, Gran, Borsob, Heves, Szol- nok, Szongrad, und die Districte Jazygien und Kumanien	Statthalterei-Abthei- lung in Pesth-Ofen
			Comitate Uedenburg, Mieselburg, Eisen- burg, Zala-Comogy, Baranya, Tolna, Weesprim und Raab	Statthalterei-Abthei- lung in Uedenburg
	17	Neusohl	Comitate Pressburg, Ober-Neutra, Uuer- Neutra, Krentschin, Lypian, Arva-Thurocz, Bars, Zohl, Hont, Neograd und Komorn	Statthalterei-Abthei- lung in Pressburg
	18	Kaschau	Comitate Abauj-Torna, Gömör, Zyppe, Sáros, Bemplyu, Ungh, Beregh-Ugocs und Marmaros	Statthalterei-Abthei- lung in Kaschau
	19	Nagybánya	Comitate Süd-Bihär, Nord-Bihär, Arad, Bekes, Esanab, Szabolcs und Szathmar	Statthalterei-Abthei- lung in Großwardein
	20	Zalathna	Siebenbürgen	Statthalterei in Her- mannstadt
Wojwodtschaft Serbien mit dem Temeser Ba- nate und der serbisch- banater Militärgränze	21	Dravisa	Wojwodtschaft Serbien mit dem Temeser Banate	Statthalterei in Temesvár
			serbisch-banater Militärgränze	Landes-General-Com- mando in Temesvár

Kraj koronny	Liczba bieżąca	Stanowisko	Okrag urzędowy	Wyższe władze górnicze
			Starostwa górniczego	
Królestwo Galicyi i Lodomerji z Księstwami Oświęcimskiem i Zatorskiem i Wielkiem Księstwem Krakowskim, tudzież Księstwo Bukowiny	14	Kraków	Kraków i obwody Bocheński, Jasielski, Sandecki, Tarnowski i Wadowicki	Rząd krajowy w Krakowie
	15	Lwów	Obwody Lwowski, Przemyski, Samborski, Sanocki, Stryjski, Żółkiewski, Brzeżański, Czortkowski, Kołomyjski, Stanisławowski, Tarnopolski i Złoczowski	Namiestnictwo we Lwowie
			Bukowina	Rząd krajowy w Czerniowcach
Królestwo Węgierskie	16	Buda-Peszt	Komitaty Peszt-Pilis, Peszt-Solt, Stuhlweissenburg, Gran, Borszod, Hevesz, Solnok, Csongrad, tudzież dystrykty Jazygów i Kumanów	Wydział Namiestniczy w Buda-Peszcze
			Komitaty Oedenburg, Wieselburg, Eisenburg, Zala-Somogy, Baranya, Tolna, Weszprim i Raab	Wydział Namiestniczy w Oedenburgu
	17	Bańska Bistrzyca (Neusohl)	Komitaty Presburg, górna Nitra, dolna Nitra, Trenczyn, Liptawa, Arva-Turoz, Bars, Zohl, Hont, Neograd, Komarno	Wydział Namiestniczy w Preszburgu
	18	Koszyce	Komitaty Abauj-Torna, Gömör, Spiz, Sáros, Zemplyn, Ungh, Beregh-Ugocs i Marmaros	Wydział Namiestniczy w Koszycach
	19	Nagy-Bánya	Komitaty Bihar południowy, Bihar północny, Arad, Bekes, Csanad, Szabolcz i Sathmar	Wydział Namiestniczy w Wielkim Waradynie
Wielkie Księstwo Siedmiogrodzkie	20	Zalathna	Siedmiogród	Namiestnictwo w Hermansztadzie
Województwo Serbskie z Banatem Temeskim i Pograniczem Wojskowym Serbsko-Banackim	21	Orawica	Województwo Serbskie z Banatem Temeskim	Namiestnictwo w Temeswarze
			Serbsko-Banackie Pogranicze Wojskowe	Komenda jeneralna Krajowa w Temeswarze

Beilage B.

Personal- und Besoldungs-Stand der Berghauptmannschaften.

Berufs- Zahl	Dienst-Kategorie	Dia- ten- Classe	Jahres- besoldung in Gul- den	Anmerkung
1	21 Berghauptmänner	VII.		Die Berghauptmänner haben Anspruch auf Naturalwohnung oder das, den Ortöverhältnissen angemessene Quartiergeld.
	I. Classe 7 zu	.	2000	
	II. " 7 "	.	1800	
	III. " 7 "	.	1600	
2	8 Ober-Bergcommissäre	VIII.		
	I. Classe 4 zu	.	1400	
	II. " 4 "	.	1200	
3	27 Bergcommissäre	IX.		
	I. Classe 9 zu	.	1000	
	II. " 9 "	.	900	
	III. " 9 "	.	800	
4	12 Berggeschworene	X.		
	I. Classe 6 zu	.	700	
	II. " 6 "	.	600	
5	6 Concepts- und technische Praktikanten mit Abjuren zur Hälfte von 300 fl. und zur anderen Hälfte von 400 fl.	XII.		
6	21 Kanzleiofficiale	XI.		
	I. Classe 7 zu	.	700	
	II. " 7 "	.	600	
	III. " 7 "	.	500	
7	22 Kanzellisten	XII.	400	
8	24 Amtsdienner:			Die Amtsdienner haben Anspruch auf Amtskleidung und Naturalwohnung beim Amte.
	12 zu	.	300	
	12 "	.	250	

Załącznik B.

Stan personalu i płacy starostw górniczych.

Liczba bieżąca	Kategoria służbowa	Klasa dyjet	Płaca roczna w złotych	U w a g a
1	21 starostw górniczych	VII.		Starostowie górniczy mają prawo do pomieszkania w naturze lub do kwatery, stósunkom miejscowym odpowiedniego.
	I. klasa 7 po		2000	
	II. " 7 "		1800	
	III. " 7 "		1600	
2	8 nadkomisarzy górniczych	VIII.		
	I. klasa 4 po		1400	
	II. " 4 "		1200	
3	27 komisarzy górniczych	IX.		
	I. klasa 9 po		1000	
	II. " 9 "		900	
	III. " 9 "		800	
4	12 przysięgłych górniczych	X.		
	I. klasa 6 po		700	
	II. " 6 "		600	
5	6 praktykantów koncepcyjnych i technicznych z adjuturum w jednej połowie po 300 złtr., w drugiej zaś po 400 złtr.	XII.		
6	21 oficyjłów kancelaryjnych	XI.		
	I. klasa 7 po		700	
	II. " 7 "		600	
	III. " 7 "		500	
7	22 kancelistów	XII.	400	
8	24 sług urzędowych:			Słudzy urzędowi mają prawo do liberyi urzędowej i pomieszkania w urzędzie.
	12 po		300	
	12 "		250	

Verordnung des Handelsministeriums im Einvernehmen mit dem Ministerium für Cultus und Unterricht vom 15. September 1858,

(Reichs-Gesetz-Blatt, XL. Stück, Nr. 158, ausgegeben am 2. October 1858),

an sämtliche Statthaltereien und Landesregierungen,

in Betreff der Prüfung der, zur Bedienung oder Ueberwachung einer Dampfmaschine oder eines Dampfkessels, sowie zur Führung einer Locomotive oder eines Dampfschiffes, zu verwendenden Individuen.

Nach §. 23 der Verordnung vom 11. Februar 1854 (Reichs-Gesetz-Blatt vom Jahre 1854, Nr. 48*), in Betreff der zu beobachtenden Sicherheitsmaßregeln gegen die Gefahr der Explosion bei Dampfkesseln aller Art, darf zur Bedienung oder Ueberwachung einer Dampfmaschine oder eines Dampfkessels, sowie zur Führung einer Locomotive oder eines Dampfschiffes Niemand verwendet werden, der nicht seine Befähigung hiezu durch eine Prüfung an einer inländischen öffentlichen technischen Lehranstalt auf vollkommen befriedigende Weise nachgewiesen hat.

Bei Durchführung jener Bestimmung handelt es sich erstens um nähere Bezeichnung der zu prüfenden Individuen, zweitens um Bestimmung der prüfenden Lehranstalten und um Zusammensetzung der Prüfungscommissionen, ferner drittens um Andeutung des Gegenstandes der Prüfung, dann viertens um die, bei der Zulassung zur Prüfung und nach erfolgter Ablegung derselben zu beobachtenden Formalitäten, und endlich fünftens um Festsetzung der Prüfungstagen.

Im Einverständnisse mit dem Ministerium für Cultus und Unterricht, wird in den angedeuteten Beziehungen Folgendes zur Nachachtung festgesetzt:

Ad I. Von den Individuen, welche mit dem Dienste bei Dampfmaschinen und Dampfkesseln betraut werden wollen, haben sich der vorgeschriebenen Prüfung zu unterziehen:

- a) die Dampfschiff-Maschinisten, oder solche, denen die Ueberwachung einer Dampfschiffs-Maschine und deren Kessel anvertraut ist;
- b) die Locomotivführer, oder solche, welchen die Leitung einer Locomotiv-Maschine übergeben ist;
- c) die Wärter stationärer Dampfmaschinen oder solche, die zur Ueberwachung einer stationären Dampfmaschine oder deren Kessel bestellt sind;
- d) die Kesselheizer, oder solche, die mit der Ueberwachung eines mit keiner Dampfmaschine verbundenen Dampfkessels beauftragt sind; endlich

*) Landes-Regierungs-Blatt für das Kronland Galizien und Lodomerien, Jahrgang 1854, Erste Abtheilung, XIII. Stück, Nr. 55, Seite 172.

158.

Rozporządzenie Ministerstwa Handlu w porozumieniu z Ministerstwem Wyznań i Oświecenia z dnia 15. Września 1858,

(Dziennik Praw Państwa, Część XL, Nr. 158, wydana dnia 2. Października 1858),

do wszystkich Namiestnictw i Rządów krajowych,

względem examinu indywidualów, używanymi być mających do posługi lub przypilnowania maszyny parowej lub kotła parowego, tudzież do prowadzenia lokomotywy lub statku parowego.

Wedle §. 23 Rozporządzenia z dnia 11. Lutego 1854 r. (Dziennik Praw Państwa z roku 1854, Nr. 48 *), względem środków bezpieczeństwa, zachowaniami być mających przeciw niebezpieczeństwu eksplozyi kotłów parowych wszelkiego rodzaju, do posługi lub przypilnowania maszyny parowej lub kotła parowego, tudzież do prowadzenia parochodu lub okrętu parowego nikt nie może być użytym, który nie udowodnił uzdolnienia swego ku temu przez examin w krajowym publicznym zakładzie naukowo-technicznym, w sposób zupełnie zadawalniający.

Co się tyczy przeprowadzenia onego Postanowienia idzie po pierwsze o bliższe oznaczenie indywidualów, examinowanymi być mających, po drugie o ustanowienie zakładów naukowych examinujących i o złożenie komisyj examinacyjnych, dalej po trzecie o oznaczenie przedmiotu examinu, tudzież po czwarte o formalności, jakie w przypuszczaniu do examinu, i po odbytém onegoż złożeniu przestrzegane być mają, nakoniec po piąte o ustanowienie tax examinacyjnych.

W porozumieniu z Ministerstwem Wyznań i Oświecenia stanowi się do przestrzegania we względach wskazanych, co następuje:

Ad I. Z pomiędzy indywidualów, którzy poleconą sobie mieć chcą służbę przy maszynach parowych i kotłach parowych, poddać się winni examinowi przepisanemu:

- a) maszyniści przy okrętach parowych, lub którym powierzono jest przypilnowanie maszyny okrętu parowego i kotłów jój;
- b) przewodnicy lokomotywy, lub którym powierzony jest kierunek maszyny lokomotywowej;
- c) dozorujący przy maszynach parowych stacyjonalnych, lub którzy ustanowieni są do przypilnowania maszyny parowej stacyjonalnej i jój kotłów;
- d) palacze przy kotłach, lub którzy zlecone sobie mają przypilnowanie kotła parowego nie połączonego z żadną maszyną parową; nakoniec

*) Dziennik Rządowy dla Kraju koronnego Galicyi i Łodomeryi, Rok 1854, Oddział pierwszy, Część XIII, Nr. 55, Stronica 172.

e) die Gehilfen der unter a), b), c), d) bezeichneten Individuen, jedoch nur in soferne sie nicht unter unmittelbarer Aufsicht ihrer Meister bei der Dampfmaschine oder bei dem Dampfkessel thätig sind, und ihnen für die öffentliche Sicherheit wichtige Functionen, unter eigener Verantwortlichkeit, selbstständig überlassen werden.

Demgemäß sind daher, z. B. die von einem Locomotivführer auf der Maschine als bloße Heizer verwendeten Individuen zur Ablegung der Gehilfenprüfung nicht verpflichtet.

Ad II. Mit der Vornahme jener Prüfungen werden vorläufig die nachbenannten Lehranstalten definitiv betraut.

Das Polytechnicum in Wien, das ständisch-technische Institut in Prag, das technische Institut in Brünn, das Joanneum in Graz, das Josephs-Polytechnicum in Ofen, die technische Akademie in Lemberg, das technische Institut in Krakau, und die Handels- und nautische Akademie in Triest; ferner die Ober-Realschule in Mailand, Venedig, Innsbruck, Linz, Klagenfurt, Preßburg und Olmütz.

Die Prüfungscommission hat aus dem Leiter der Lehranstalt und aus einem Professor derselben zu bestehen.

Dem Leiter der Lehranstalt ist übrigens gestattet, sich im Verhinderungsfalle durch einen Professor vertreten zu lassen.

In Orten, wo nebst der zur Vornahme der Prüfung bestellten technischen Lehranstalt noch eine andere technische Lehranstalt besteht, wie dieß in Wien, Prag, Ofen, Pesth, Graz und Lemberg der Fall ist, kann die politische Landesbehörde der prüfenden Lehranstalt, bei einem großen Andränge von Prüfungscandidaten, Aushilfe leisten lassen.

In jenen Kronländern, in welchen dermal technische Lehranstalten noch nicht bestehen, oder für welche mit Rücksicht auf den großen Umfang derselben und auf den Stand der Industrie die bestehenden technischen Lehranstalten offenbar nicht zureichen, hat die politische Landesbehörde für die Aufstellung von Prüfungscommissionen nach Maßgabe des unabweisbaren Bedarfes in provisorischer Weise Sorge zu tragen und die getroffene Verfügung zur öffentlichen Kenntniß zu bringen.

In einem solchen Falle ist eine, etwa im Bereiche des Kronlandes befindliche Universität, oder ein Gymnasium, oder ein anderes wissenschaftliches Institut, mit der Vornahme der Prüfungen, unter Beziehung eines Kunstverständigen zu betrauen.

Die Direction dieser Lehranstalt oder dieses Institutes bestimmt sofort zum Prüfungscommissär ein hiezu geeignetes Mitglied.

Den Kunstverständigen und dessen Ersatzmann hat die politische Landesstelle aus dem Stande der landesfürstlichen technischen Beamten, welche mit den zur Vornahme der Prüfungen nöthigen Fachkenntnissen ausgestattet sind, und wenn solche am Prüfungsorte nicht vorhanden wären, aus dem Stande der Privaten zu ernennen, welche im Dampfmaschinenfache bewandert sind.

e) pomocnicy indywiduów, wskazanych pod a), b), c), d) wszelako tylko, o ile czynnymi są nie pod bezpośrednim dozorem majstrów swoich przy maszynie parowej lub przy kotle parowym, i poruczone sobie mają samodzielnie pod własną odpowiedzialnością, ważne dla bezpieczeństwa publicznego funkcje. Wedle tego więc nie są zobowiązane do składania egzaminu pomocniczego indywidua, których przewodnik lokomotywy do maszyny tylko jako palaczy używa.

Ad II. Do przedsiębrania egzaminów takowych są stanowczo upoważnione uprzednio zakłady naukowe następujące:

Politechnika we Wiedniu, techniczny instytut stanowy w Pradze, techniczny instytut w Bernie, Joanneum w Gracu, politechnika Józefa w Budzie, techniczna akademija we Lwowie, techniczny instytut w Krakowie, tudzież akademija handlowa i nautyczna w Tryjeście; tudzież wyższa szkoła realna w Medyolandzie, Wenecyi, Insbruku, Linciu, Celowcu, Preszburgu i Ołomuńcu.

Komisija egzaminacyjna składać się będzie z przełożonego i jednego profesora przy zakładzie naukowym.

Przewodniczący w zakładzie naukowym ma zresztą prawo zastępywać się kazać w razie przeszkody przez profesora.

W miejscach, gdzie obok technicznego zakładu naukowego ustanowionego do przedsiębrania egzaminu, istnieje inny jeszcze techniczny zakład naukowy, jak to we Wiedniu, Pradze, Budzie, Peszcie, Gracu i Lwowie, może polityczna władza krajowa w razie wielkiego natłoku kandydatów egzaminacyjnych nakazać danie pomocy zakładowi naukowemu egzaminującemu.

W krajach koronnych, gdzie nie istnieją jeszcze obecnie zakłady naukowe techniczne, albo dla których pod względem wielkiej onychże objętości niemniej téż stanu przemysłowego istniejące techniczne zakłady naukowe nie są dostateczne, polityczna władza krajowa staranie mieć winna o ustanowienie komisyj egzaminacyjnych w miarę niezbędnej potrzeby w sposób prowizoryczny. i zarządzenie w téj mierze zrobione podać do publicznej wiadomości.

W takowym razie znajdujący się w okręgu Kraju koronnego uniwersytet lub gimnazjum, lub inny zakład naukowy, polecenie otrzymać ma do przedsiębrania egzaminu, z przyzwaniem biegłego dotyczącego.

Dyrekcija tegoż zakładu naukowego lub instytutu wyznaczy natenczas członka w téj mierze zdolnego na komisarza egzaminacyjnego.

Biegłego, tudzież zastępcę jego, mianować będzie polityczna władza krajowa ze stanu Cesarskich urzędników technicznych, posiadających wiadomości potrzebne do przedsiębrania egzaminu, a gdyby takowych w miejscu egzaminu nie było, ze stanu prywatnych, obznajomionych w zawodzie maszyn parowych.

Uebrigens versteht es sich von selbst, daß die Zeit für die Vornahme der Prüfungen von Fall zu Fall in der Art festgesetzt werden muß, damit hierdurch der regelmäßige Unterricht an der betreffenden Lehranstalt nicht behindert oder unterbrochen wird.

Ad III. Die Prüfung hat zu bestehen in einer mündlichen Beantwortung der von der Prüfungscommission gestellten Fragen und in einer Verwendungsprobe.

Die Prüfungscandidaten haben eine vollkommene Kenntniß der Constructionsart der Dampfmaschinen und rücksichtlich Dampfkessel an den Tag zu legen und sollen über die Folgen, die eine Vernachlässigung ihres Dienstes nach sich ziehen könnte, sowie über die Mittel zur Vermeidung von Kesselexplosionen genau unterrichtet sein.

Bei Prüfungen der Gehilfen sind die Fragen nur auf die minderen Dienstesaufgaben zu richten.

Kenntnisse, die ein specielles Dienstverhältniß erfordern, wohin z. B. Signalisierungs-vorschriften, Dienstinstructionen u. s. w. gehören, sind nicht in das Bereich dieser Prüfungen zu ziehen.

Die Verwendungsprobe hat vor einem geheizten Dampfkessel und rücksichtlich vor oder auf einer in Gang gesetzten Maschine derselben Gattung stattzufinden, zu deren Ueberwachung, Bedienung oder Leitung der Bewerber für geeignet erkannt werden will.

Die Prüfungscommission hat sich auf eine entsprechende Weise und bei Locomotivführern und Dampfschiff-Maschinisten durch Anlassen, Abstellen und Behandeln der Maschine zu überzeugen, daß sich der Candidat alle Fertigkeiten angeeignet hat, die sein Dienst erfordert.

Bei den Wärtern stationärer Maschinen, bei den Dampfkesselheizern und bei den Gehilfen kann die Verwendungsprobe in jenen Fällen unterbleiben, wenn in dem Orte, wo die Prüfungscommission ihren Sitz hat, oder in der nächsten Umgebung eine entsprechende Maschine nicht zur Verfügung steht.

Dagegen kann jene Prüfungscommission die Prüfung der Locomotivführer und Dampfschiff-Maschinisten nicht vornehmen, welcher die zur Vornahme der Verwendungsprobe erforderlichen materiellen Mittel nicht zu Gebote stehen.

Uebrigens wird den Prüfungscommissionen empfohlen, nach Thunlichkeit auch die mündliche Prüfung vor der Maschine vorzunehmen und mit der Verwendungsprobe zu verbinden.

Ad IV. Der Candidat hat um Zulassung zur Prüfung bei der Prüfungscommission einzuschreiten und hierbei die Nachweisung zu liefern, daß er sich die zur Bedienung oder Ueberwachung einer Dampfmaschine oder eines Dampfkessels und rücksichtlich die zur Führung einer Locomotive oder eines Dampfschiffes je nach seiner Eigenschaft erforderlichen Kenntnisse und praktischen Fertigkeiten in einem wenigstens sechsmonatlichen Dienste bei einer Locomotive, einer Schiffs- oder stationären Dampfmaschine oder bei einem Dampfkessel erworben habe.

Zresztą samo przez się rozumié się, iż czas do przedsiębrania *examinów* w każdym poszczególnym razie w ten sposób ustanowionym być musi, ażeby przez to regularna nauka w dotyczącym zakładzie naukowym nie była ani przeskodzona ani przerywana.

Ad III. *Examin* składać się będzie z ustnej odpowiedzi na dane pytania komisji *examinacyjnej* tudzież z użycia na próbę.

Kandydaci *examinu* wykazać muszą doskonałą znajomość budowy maszyn parowych a względnie kotłów parowych, i dokładnie obznajomieni być winni ze skutkami, jakieby niedopilnowanie służby za sobą pociągało, równie jak ze środkami dla uniknienia eksplozji kotła.

Przy *examinach* pomocników tylko pytania podrzędnej służby miejsce mieć będą.

Wiadomości, jakich żąda specjalny stósunek służby, do czego np. przepisy sygnalizowania, insrukcye służbowe i t. p. należą, nie będą wchodzić w zakres *examinów*, w mowie będących.

Użycie na próbę miejsce mieć będzie przed kotłem parowym rozpalonym a względnie przy maszynie w ruch wprowadzonej tego rodzaju, do której przypilnowania, posługi lub kierowania kandydat za zdolnego chce być uznanym.

Komisja *examinacyjna* przekonać się ma w sposób odpowiedni, a to przy przewodnikach lokomotywy i maszynistach okrętu parowego przez puszczenie maszyny w ruch, jój odstawienie i traktowanie, iż kandydat wszelkiej nabył wprawy, jakiej służba jego wymaga.

Co do dozorujących przy maszynach stacyjonalnych, co do palaczy przy kotłach parowych, tudzież co do pomocników, użycie na próbę zaniechaném być może w przypadkach, gdy w miejscu, gdzie komisja *examinacyjna* siedzibę swą ma, lub zaraz w pobliskości nie ma odpowiedniej maszyny do dyspozycji.

Przeciwnie nie może przedsiębrać *examinu* z przewodnikami lokomotywy i maszynistami okrętu parowego komisja *examinacyjna*, której nie służą środki materyjalne, do przedsiębrania użycia na próbę potrzebne.

Zresztą zaleca się komisyjom *examinacyjnym*, ażeby wedle możności także ustny *examin* przed maszyną przedsiębrały i z użyciem na próbę łączyły.

Ad IV. Kandydat udać się ma względem przypuszczenia do *examinu* do komisji *examinacyjnej* i przytém wykazać, iż do posługi lub przypilnowania maszyny parowej lub kotła parowego a względnie do prowadzenia lokomotywy lub okrętu parowego wedle własności swojej nabył potrzebnych wiadomości i praktycznej wprawy, pełniąc służbę przynajmniej przez sześć miesięcy przy lokomotywie, maszynie parowej okrętowej lub stacyjonalnej, lub przy kotle parowym.

Ueberdies muß der Candidat über das zurückgelegte zwanzigste Lebensjahr und mittelst eines Zeugnisses des Gemeindevorstandes, in dessen Bezirk derselbe das letzte Jahr seinen Wohnsitz hatte, über seine Nüchternheit und Moralität sich ausweisen.

Ueber das Resultat der Prüfung wird dem Candidaten von der Prüfungscommission ein Zeugniß ausgestellt, in welchem die Eigenschaft desselben nach den sub I. erwähnten fünf Kategorien genau ausgedrückt werden muß.

Wird der Candidat für nicht brauchbar erkannt, so kann derselbe nach Ablauf eines Jahres wiederholt zur Prüfung zugelassen werden.

Wird derselbe auch bei der Wiederholungsprüfung für nicht tauglich erkannt, so darf er zu einer weiteren Wiederholung der Prüfung nicht mehr zugelassen werden.

Die gut bestandene Prüfung eines Individuums der höheren Kategorie begreift stets die Prüfung in der Eigenschaft einer niedrigeren Kategorie in sich.

In Betreff der Locomotivführer und Maschinisten auf Dampfschiffen muß jedoch die Ausnahme gemacht werden, daß ein geprüfter Locomotivführer nicht als Schiffsmaschinist und umgekehrt verwendet werden darf.

Uebrigens versteht es sich von selbst, daß in Substitutionsfällen vom Substituten jene Prüfung gefordert werden muß, welche der Eigenschaft des ihm zeitweise übertragenen Dienstes entspricht.

Ueber die vorgenommenen Prüfungen hat sich die politische Landesstelle Nachweisungen vorlegen zu lassen, damit dieselbe in die Lage versetzt werde, die Geprüften und Zurückgewiesenen in Evidenz zu halten und zu verhindern, daß Unbefugte zum Dienste bei Dampfmaschinen verwendet werden, und daß auf einige Zeit Reprobirte, vor Ablauf derselben, oder das unbedingt Zurückgewiesene, sich neuerdings der Prüfung unterziehen.

Die politische Landesstelle hat daher ein Verzeichniß der auf einige Zeit oder unbedingt Zurückgewiesenen zu verfassen, und den Prüfungscommissionen sämmtlicher Kronländer im geeigneten Wege mitzutheilen.

Ad V. Die Dampfschiff-Maschinisten, die Locomotivführer und die Wärter stationärer Dampfmaschinen, haben eine Prüfungstage von Vier Gulden, die Dampfkesselheizer und die Gehilfen eine solche, im Betrage von Zwei Gulden zu entrichten, welche Beträge den Mitgliedern der Prüfungscommission zu gleichen Theilen zuzukommen haben.

Die aus Anlaß der Vornahme der Prüfungen etwa auflaufenden Reisekosten sind den Prüfungscommissären von den Prüfungscandidaten zu vergüten.

Nadto wykazać musi kandydat, iż ukończył dwudziesty rok życia, oraz przedłożył świadectwo ze strony przełożonego gminy, w którego okręgu ostatni rok przemieszkiwał, względem trzeźwości i moralności swojej.

Na rezultat examinu wydane będzie kandydatowi ze strony komisji egzaminacyjnej świadectwo, w którym dokładnie wyrażona być musi własność onegoż wedle pięciu kategorii pod I. wyszczególnionych.

Jeżeliby kandydat nie był za zdolnego uznanym, przypuszczonym być może po upływie roku do powtórzenia examinu.

Jeżeli i przy powtórnym examinie nie będzie za zdolnego uznanym, nadejść już do dalszego powtórzenia examinu przypuszczonym być nie może.

Dobrze odbyty examin jakiego indywiduum wyższej kategorii obejmuje zawsze examin we własności niższej kategorii.

Co się zaś tyczy przewodników lokomotywy i maszynistów przy statkach parowych, musi mieć miejsce wyjątek w ten sposób, iż przewodnik lokomotywy nie może być użytym jako maszynista okrętowy i odwrotnie.

Zresztą rozumić się samo przez się, iż w razach substytucyi od substytuta żądanym być musi ten examin, jaki odpowiada własności służby czasowo mu poruczonej.

Względem przedsiębranych examinów każe sobie polityczna władza krajowa przedkładać wykazy, aby była w stanie trzymać w ewidencji examinowanych i reprobowanych, oraz by mogła przeszkodzić, ażeby nie upoważnieni nie byli używani do służby przy maszynach parowych, tudzież ażeby na czas reprobowani przed upływem tegoż, lub bezwarunkowo odrzuceni, nie składali znowu examinu.

Polityczna władza krajowa ułożyć przeto winna spis na pewny czas lub bezwarunkowo reprobowanych i udzielić komisyjom egzaminacyjnym wszystkich Krajów koronnych drogą stosowną.

Ad V. Maszyniści statków parowych, przewodnicy lokomotywy i dozorczy przy maszynach parowych stacyjonalnych opłacą taxę egzaminacyjną w kwocie czterech złotych, palacze przy kotłach parowych i pomocnicy zaś w kwocie dwóch złotych, które to kwoty w różnych częściach należec się będą członkom komisji egzaminacyjnej.

Koszta podróży, jakieby z powodu przedsiębrania examinów urosły, wynagrodzić mają kandydaci komisarzom egzaminacyjnym.

159.

Erlaß des Finanzministeriums vom 20. September 1858,

(Reichs-Gesetz-Blatt, XL. Stück, Nr. 159, ausgegeben am 2. October 1858),

giltig für die Kronländer des allgemeinen Zollverbandes,

über die Ausdehnung einer, in Absicht auf die Erklärung von Durchfuhrwaaren zugestandenen Begünstigung, auch auf die, an ein Zollamt im Innern zur Eingangsverzollung oder zur Hinterlegung in die ämtlichen Niederlagen anzuweisenden ausländischen unverzollten Begleitschein-Güter.

Die in dem hierortigen Erlasse vom 10. Juni 1855 (Reichs-Gesetz-Blatt, Nr. 97 *) unter B. Zahl 5 enthaltene, bisher auf Durchfuhrgüter beschränkt gewesene Gestattung, daß die allgemeine Benennung „kurze Waaren“ nicht bloß für die, unter die Tarifabtheilung 75 gereihten Waaren, sondern auch für die Waaren der Tarifabtheilungen 58 bis 70 gebraucht werden dürfe, wenn überhaupt die in der Verordnung vom 29. November 1853 (Reichs-Gesetz-Blatt, Nr. 257 **) festgesetzten Bedingungen, unter denen der Gebrauch allgemeiner Benennungen in der Waarenerklärung erlaubt ist, vorhanden, und überdieß in einem und demselben Collo geringe, die Einheit des Verzollungsmaßstabes nicht erreichende Waarenmengen zweier oder mehrerer dieser Tarifabtheilungen zusammengepackt sind, wird auch auf jene Begleitschein-Güter ausgedehnt, welche von dem Amte an der Gränze an ein, im Innern gelegenes Hauptzollamt zur Eingangsverzollung oder zur Hinterlegung in die ämtlichen Niederlagen angewiesen werden sollen.

Selbstverständlich wird bei dem Amte im Orte der Bestimmung im Falle der Einfuhrverzollung die Erklärung durch Angabe der vollständigen tarifmäßigen Benennung zu ergänzen sein.

Diese Bestimmung hat mit dem Tage in Wirksamkeit zu treten, an welchem sie den Zollämtern bekannt wird.

Freiherr von **Bruck** m. p.

160.

Verordnung der Ministerien der Justiz und der Finanzen, dann der obersten Rechnungs = Controls = Behörde vom 23. September 1858,

(Reichs-Gesetz-Blatt, XL. Stück, Nr. 160, ausgegeben am 2. October 1858),

wirksam für sämmtliche Kronländer, mit Ausnahme des lombardisch-venetianischen Königreiches und Dalmatiens,

in Betreff der Documentirung der Ausgabsjournale für gerichtliche Depositen.

Um die Controlsbehörden in die Lage zu setzen, sich von dem richtigen Einlangen der durch die Depositenämter mittelst der Postanstalt abgesendeten gerichtlichen Depositi-

*) Landes-Regierungs-Blatt, für das Krakauer Verwaltungsgebiet, Jahrgang 1855, Erste Abtheilung, XXV Stück, Nr. 108, Seite 308.

**) Landes-Regierungs-Blatt für das Kronland Galizien und Lodomerien, Jahrgang 1853, Erste Abtheilung, LXIV. Stück, Nr. 258, Seite 865.

159.

Rozrządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 20. Września 1858,

(Dziennik Praw Państwa, Część XL, Nr. 159, wydana dnia 2. Października 1858),

obowiązujące w Krajach koronnych powszechnego związku celnego,

o rozciągnięciu uwzględnienia dozwolonego pod względem deklaracji towarów przechodowych także i na zagraniczne nieocłone towary z kartą konwojową, mające być przekazane do wewnętrznego urzędu celnego celem ocenia wchodowego lub złożenia w magazynach urzędowych.

Dozwolenie, zawarte w tutejszém Rozrządzeniu z dnia 10. Czerwca 1855 (Dziennik Praw Państwa, Nr. 97*) pod B liczba 5, ograniczone dotychczas na towary przechodowe, w przedmiocie, iż ogólna nazwa „kramarszczyzna“ zastosowaną być może nie tylko do towarów, do oddziału taryfy 75 wcielonych, lecz téż i do towarów wcielonych do oddziałów taryfy 58 aż do 70, jeżeli w ogólności zachodzą warunki, ustanowione w Rozporządzeniu z dnia 29. Listopada 1853 (Dziennik Praw Państwa, Nr. 257**), pod któremi pozwolone jest używanie ogólnych nazw w deklaracji towarów, a nadto w jedném a tém samym kollo zapakowane są pomniejsze, jednostki pomiaru celnego nie dochodzące ilości towarów dwóch lub więcej takich oddziałów taryfy, rozciągnięciem zostaje także i na te towary z kartą konwojową, które przez urząd graniczny przekazane będą do głównego urzędu celnego wewnątrz położonego celem ocenia wchodowego albo złożenia do składów urzędowych.

Jak się samo przez się rozumie uzupełnioną być ma w urzędzie miejsca przeznaczenia w razie ocenia wchodowego deklaracja przez wyszczególnienie zupełnej nazwy taryfowej.

Postanowienie niniejsze wejdzie w wykonanie z tym dniem, w którym obwieszczoném zostanie urzędem celnym.

Baron **Bruck** m. p.

160.

Rozporządzenie Ministerstw Sprawiedliwości i Skarbu, tudzież Najwyższej Władzy Kontrolno-Rachunkowej z dnia 23. Września 1858,

(Dziennik Praw Państwa, Część XL, Nr. 160, wydana dnia 2. Października 1858),

obowiązujące we wszystkich Krajach Koronnych, wyjąwszy Królestwo Lombardzko-Weneckie i Dalmacyję, **względem udokumentowania żurnalów wydawczych dla depozytów sądowych.**

By władzom kontrolnym dać sposobność przekonania się o rzeczywistém nadejściu depozytów sądowych w miejscu przeznaczenia, odesłanych przez urzędy

*) Dziennik Rządu Krajowego dla Okręgu Administracyjnego Krakowskiego, Rok 1855, Oddział piérwszy, Część XXV, Nr. 108, Stron. 308.

**) Dziennik Rządowy dla Kraju koronnego Galicyi i Lodomerji, Rok 1853, Oddział piérwszy, Część LXIV, Nr. 258, Stron. 865.

ten an dem Orte ihrer Bestimmung die Ueberzeugung zu verschaffen, wird mit Bezug auf den §. 47 der Instruction für die cassemäßige Behandlung des Waisen-, Curanden- und Depositenvermögens vom 16. November 1850, Reichs-Gesetz-Blatt, Nr. 448, ferner mit Bezug auf die Instruction für die Waisencommissionen in Ungarn u. s. w. vom 17. Mai 1853, Reichs-Gesetz-Blatt, Nr. 93, §. 19, auf die Instruction für die Steuerämter in Ungarn u. s. w. vom 4. November 1854, Reichs-Gesetz-Blatt, Nr. 297, §. 22, endlich mit Bezug auf die Instruction für Galizien und für die Bukowina vom 28. Juli 1856, Reichs-Gesetz-Blatt, Nr. 137 *), §. 30, folgendes Verfahren vorgezeichnet:

1. Wird von einem Gerichte an ein anderes Gericht eine Geld- oder Werthsendung veranlaßt, so hat hievon das absendende Depositenamt jenes Depositenamt, welches sich in dem Orte des Gerichtes befindet, an welches die Sendung erfolgt, gleichzeitig durch die Uebermittlung eines Aviso (auf vorgedrucktem Papiere) zu verständigen. Das Depositenamt an dem Abgabsorte hat nach erfolgter Uebernahme der Sendung auf dem Aviso den Journalsartikel, unter welchem die Sendung in Empfang gestellt wurde, anzusetzen und das Aviso dem ersterwähnten Depositenamte zurückzusenden oder dieses Amt von den allfälligen Anständen in die Kenntniß zu setzen.

Das zurückgelangte Aviso ist als Journalsbelag zu behandeln.

2. Bei Versendungen an Gerichtsbehörden im Auslande, oder bei ausnahmsweise stattfindenden Sendungen an Privatpersonen, Gemeinden und überhaupt in solchen Fällen, in welchen eine Incontrirung von Seite der Buchhaltung nicht veranlaßt werden kann, haben die Gerichte dem Depositenamte vidimirte Abschriften der zurückgelangten Empfangsbestätigungen zum Journalsbelage zu übergeben.

Graf **Wilczek** m. p.

Graf **Nadasdy** m. p.

Freiherr von **Bruck** m. p.

161.

Verordnung des Finanzministeriums vom 23. September 1858,

(Reichs-Gesetz-Blatt, XL. Stück, Nr. 161, ausgegeben am 2. October 1858),

giltig für das ganze Reich,

betreffend die Annahme von, auf österreichische Währung lautenden Banknoten bei Zollzahlungen.

In Folge Allerhöchster Genehmigung vom 21. September 1858 werden sämtliche Zollämter ermächtigt und rücksichtlich angewiesen, die auf österreichische Währung des 45-Guldenfußes lautenden Noten der privilegirten österreichischen Nationalbank zu 10 fl., 100 fl. und 1000 fl. (kaiserliche Verordnung vom 30. August 1858, Nr. 131

*) Landes-Regierungs-Blatt für das Krakaner Verwaltungsgebiet, Jahrgang 1856, Erste Abtheilung, XXXII Stück, Nr. 142, Seite 296.

depozytowe za pomocą zakładu pocztowego, przepisuje się odnośnie do §. 47 instrukcyi co do kasowego postępowania z majątkiem sierocińskim, kuratelskim i depozytowym z dnia 16. Listopada 1850 r., Dziennik Praw Państwa, Nr. 448, tudzież odnośnie do instrukcyi dla komisij sierocińskich we Węgrzech i t. d. z dnia 17. Maja 1853 r., Dziennik Praw Państwa, Nr. 93, §. 19, do instrukcyi dla urzędów poborczych w Węgrzech i t. d. z dnia 4. Listopada 1854 r., Dziennik Praw Państwa, Nr. 297, §. 22, nakoniec odnośnie do instrukcyi dla Galicyi i Bukowiny z dnia 28. Lipca 1856 r., Dziennik Praw Państwa, Nr. 137*), §. 30, postępowanie następujące:

1. Jeżeli sąd który przesyła drugiemu pieniądze lub efekta wartości, zawiadomienie uczynić ma o tém jednocześnie urząd depozytowy przesyłający urzędowi depozytowemu, znajdującemu się w miejscu sądu, do którego przesyłka wystósowaną jest, przez przesłanie awizo (na papierze drukowanym). Urząd depozytowy w miejscu oddania zamieścić ma po odebraniu przesyłki na awizo artykuł żurnalu, pod którym przesyłka odebraną została, i awizo nazad odesłać piérwój wspomnianemu urzędowi depozytowemu albo zawiadomić go o przeszkodach zachodzących.

Zwrócone awizo traktowane być ma jako alegat żurnalowy.

2. Co się tyczy przesyłek do władz sądowych zagranicznych, lub téż przesyłek wyjątkowo wystósowanych do osób prywatnych, gmin tudzież w ogólności w tych przypadkach, w których inkontrowanie ze strony buchalteryi nie może mieć miejsca, powinny sądy udzielić urzędowi depozytowemu widymowane odpisy nadesłanych potwierzeń odbioru do alegacyi żurnalowej.

Hrabia **Wilczek** m. p.   Hrabia **Nadásdy** m. p.   Baron **Bruck** m. p.

161.

Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 23. Września 1858,

(Dziennik Praw Państwa, Część XL, Nr. 161, wydana dnia 2. Października 1858),

obowiązujące w całym Państwie,

dotyczące przyjmowania banknotów na walutę austryjacką opiewających przy wypłatach celnych.

W skutek Najwyższej Uchwały z dnia 21. Września 1858 r. upoważnione są a względnie polecone sobie mają wszystkie urzędy celne, już *przed piérwszym Listopada 1858 r.* przy wypłatach celnych przyjmować opiewające na walutę austryjacką stopy 45-reńskowej banknoty uprzywilejowanego banku narodowego na

*) Dziennik Rządu Krajowego dla Okręgu Administracyjnego Krakowskiego, Rok 1856, Oddział piérwszy, Zeszyt XXXII, Nr. 142, Stronica 296.

des Reichs-Gesetz-Blattes *), mit deren Ausgabe die Nationalbank am 6. September 1858 begonnen hat, auch vor dem ersten November 1858 bei Zollzahlungen, nach dem Werthverhältnisse von 100 fl. C. M. zu 105 fl. österreichischer Währung statt effectiver Silbermünze anzunehmen, wenn der auf einmal zu entrichtende Betrag 9 fl. 31 $\frac{3}{7}$ kr. C. M. oder 10 fl. österreichische Währung erreicht oder übersteigt.

Diese Bestimmung hat mit dem Tage in Wirksamkeit zu treten, an welchem sie den Zollämtern bekannt wird.

Freiherr von **Bruck** m. p.

162.

Kundmachung des Finanzministeriums vom 24. September 1858,

(Reichs-Gesetz-Blatt, XL. Stück, Nr. 162, ausgegeben am 2. October 1858),

giltig für die ganze Monarchie, mit Ausnahme des lombardisch-venetianischen Königreiches und Dalmatiens, über die Fortdauer der Wirksamkeit der provisorischen Bergbehörden bis zur Durchführung der definitiven Organisation derselben.

Bis zur erfolgten Durchführung der mit kaiserlicher Verordnung vom 13. September 1858, Nr. 157 des Reichs-Gesetz-Blattes **), festgestellten Organisation der Berghauptmannschaften, haben die bestehenden provisorischen Bergbehörden in ihrer dermaligen Einrichtung ihre Wirksamkeit fortzusetzen. Die Errichtung neuer; sowie die Ueberstellung und Einziehung bestehender Bergbehörden, wird mit dem Zeitpunkte des Aufhörens oder Beginnens ihrer Wirksamkeit von Fall zu Fall besonders kundgemacht werden.

Freiherr von **Bruck** m. p.

163.

Verordnung des Ministeriums für Cultus und Unterricht vom 24. September 1858,

(Reichs-Gesetz-Blatt, XL. Stück, Nr. 163, ausgegeben am 2. October 1858),

giltig für alle Kronländer, mit Ausnahme des lombardisch-venetianischen Königreiches, Dalmatiens und der Militärgränze, über die Behandlung der Schuldverschreibungen der Entlastungsfonde für das, auf geistliche Güter entfallende, einen Bestandtheil der betreffenden Pfründe bildende Entschädigungscapital.

Zur Sicherstellung und Wahrung der Integrität und der eigenen Widmung des geistlichen Vermögens, soweit dasselbe aus Schuldverschreibungen der Entlastungsfonde

*) Landes-Regierungs-Blatt für das Krakauer Verwaltungsgebiet, Jahrgang 1858, Erste Abtheilung, XXXII. Stück, N. 131, Seite 372.

**) Ebendasselbst, Jahrgang 1858, Erste Abtheilung, XXXVIII. Stück, Nr. 157, Seite 423.

10 złt., 100 złt. i 1000 złt. (Cesarskie Rozporządzenie z dnia 30. Sierpnia 1858 r., Nr. 131 Dziennika Praw Państwa*), których wydanie rozpoczął bank narodowy z dniem 6. Września 1858 r., wedle stósunku wartości 100 zlr. m. k. do 105 złt. waluty austryjackiej, w miejsce rzeczywistej monety srebrnej, jeżeli kwota naraz opłaconą być mająca wynosi lub przechodzi 9 zlr. 31³/₇ kr. m. k. czyli 10 złt. waluty austryjackiej.

Postanowienie to wchodzi w życie z dniem, w którym takowe obwieszczeniem zostanie urzędem celnym.

Baron **Bruck** m. p.

162.

Obwieszczenie Ministerstwa Skarbu z dnia 24. Września 1858,

(Dziennik Praw Państwa, Część XL, Nr. 162, wydana dnia 2. Października 1858),

obowiązujące w całej Monarchii, wyjąwszy Królestwo Lombardzko-Weneckie i Dalmacją,

o dalszym ciągu działalności prowizorycznych władz górniczych, aż do chwili przeprowadzenia ostatecznej organizacji onychże.

Aż do chwili następnego przeprowadzenia ustanowionej Cesarskiem Rozporządzeniem z dnia 13. Września 1858 r., Nr. 157 Dziennika Praw Państwa**) organizacji starostw górniczych, pełnić mają istniejące prowizoryczne władze górnicze urząd swój w dotychczasowym urządzeniu. Utworzenie nowych, równie téż przeniesienie i uchylenie dotychczasowych władz górniczych, obwieszczeniem będzie osobno od przypadku do przypadku z dniem ustania lub rozpoczęcia działalności ich.

Baron **Bruck** m. p.

163.

Rozporządzenie Ministerstwa Wyznań i Oświecenia z dnia 24. Września 1858,

(Dziennik Praw Państwa, Część XL, Nr. 163, wydana dnia 2. Października 1858),

obowiązujące we wszystkich Krajach koronnych, wyjąwszy Królestwo Lombardzko - Weneckie, Dalmację i Pogranicze Wojskowe,

o postępowaniu z obligacyjami funduszu oswobodzenia gruntów od kapitału indemnizacyjnego, na dobra duchowne przypadającego, część dotyczącej prebendy stanowiącego.

Dla zabezpieczenia i zachowania nienaruszalności jako téż właściwego przeznaczenia majątku duchownego, o ile takowy składa się z obligacyj funduszu o-

*) Dziennik Rządu Krajowego dla Okręgu Administracyjnego Krakowskiego, Rok 1858, Oddział pierwszy, Część XXXII, Nr. 131, Stron. 372.

**) Tamże, Rok 1858, Oddział pierwszy, Część XXXVIII, Nr. 157, Stronica 423.

für das auf geistliche Güter entfallende, einen Bestandtheil der betreffenden Pfründe bildende Entschädigungscapital besteht, wird im Grunde Allerhöchster Entschließung vom 13. Juni 1858 Folgendes angeordnet:

1. Die Schuldverschreibungen der Entlastungsfonde für das, auf geistliche Güter entfallende Entschädigungscapital, welche der bestehenden Vorschrift gemäß auf den Namen der betreffenden geistlichen Pfründe lauten oder vinculirt sind und der Kategorie lit. A angehören, bilden einen Bestandtheil des Stammvermögens der Pfründe, und unterliegen allen für die Erhaltung und Bewahrung des letzteren, sowie alle in Beziehung auf das Recht und die Modalitäten der Nutznießung dieses Vermögens bestehenden gesetzlichen Vorschriften.

2. Die besagten Effecten werden daher insbesondere in das Pfründeninventar nach ihren wesentlichen Merkmalen aufzunehmen, die entfallenden Zinsen gegen Quittung des Bezugsberechtigten zu erheben, und der Betrag der zur Rückzahlung gelangenden ausgelosten Schuldverschreibungen als Stammvermögen wieder fruchtbringend anzulegen oder zu verwenden sein.

3. Der Staatsbuchhaltung, welcher die Evidenzhaltung und Controle der Pfründeninventare obliegt, wird ein ämtlicher Ausweis der in der Rede stehenden Schuldverschreibungen der einzelnen Pfründen, sowie seiner Zeit die erfolgte Einlösung mitzutheilen sein.

Graf **Tbun** m. p.

164.

Verordnung des Justizministeriums vom 25. September 1858,

giltig für das lombardisch-venetianische Königreich,

über die Aufhebung der, mit Decret des lombardisch-venetianischen Senates des k. k. obersten Gerichtshofes vom 10. November 1835, Z. 1949, normirten Tage für die Erfolgung von gerichtlichen Depositenextracten an Parteien.

Siehe Reichs-Gesetz-Blatt, XL. Stück, Nr. 164, ausgegeben am 2. October 1858.

165.

Erlass des Finanzministeriums vom 27. September 1858,

über die Aufhebung des tirolischen Controlsamtes Mals.

Siehe Reichs-Gesetz-Blatt, XL. Stück, Nr. 165, ausgegeben am 2. October 1858.

swobodzenia od kapitału indemnizacyjnego, na dobra duchowne przypadającego, część dotyczącej prebendy stanowiącego, rozporządza się na podstawie Najwyższej Uchwały z dnia 13. Czerwca 1858 r. co następuje:

1. Obligacyje funduszu oswobodzenia od kapitału indemnizacyjnego, przypadającego na dobra duchowne, wedle przepisu istniejącego opiewające na imię właściwej prebendy duchownej lub też winkulowane i do kategorii lit. A. należące, tworzą część majątku pierwotnego predendy, i podlegają wszelkim przepisom prawnym, jakie pod względem utrzymania i zachowania onegoż, niemniej pod względem prawa i modalności użytkowania z majątku takowego istnieją.

2. Rzeczony efekta szczególnie przeto spisane być winny w inwentarzu prebendy wedle znamion istotnych, prowizyje przypadające powinny za kwitem do poboru uprawnionego być podniesione, a summa wylosowanych zapisów długu do spłaty przychodzących ma znowu na prowizyje być ulokowaną lub też użytą.

3. Buchalteryja rządowa, która obowiązana jest do utrzymania w ewidencji i kontrolowania inwentarzów prebendowych, otrzymać powinna urzędowy wykaz zapisów długu w mowie będących, pojedynczym prebendom należących się, jako też swojego czasu spłatę nastąpioną.

Hrabia **Thun** m. p.

164.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 25. Września 1858,

obowiązujące w Królestwie Lombardzko-Weneckim,

**o zniesieniu taksy od wydawania stronom ekstraktów depozytowych sądowych, u-
normowanej dekretem Lombardzko-Weneckiego Senatu C. K. Najwyższego Trybu-
nału z dnia 10. Listopada 1835 r. L. 1949.**

Obacz Dziennik Praw Państwa, Część XL, N. 164, wydaną dnia 2. Października 1858.

165.

Rozrządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 27. Września 1858,

o zniesieniu tyrolskiego urzędu kontrolnego Mals.

Obacz Dziennik Praw Państwa, Część XL, N. 165, wydaną d. 2. Października 1858.

166.

Verordnung der Minister des Innern, der Justiz und der Finanzen und der obersten Polizeibehörde vom 28. September 1858,

(Reichs-Gesetz-Blatt, XL. Stück, Nr. 166, ausgegeben am 2. October 1858),

wirksam für den ganzen Umfang des Reiches,

womit, in Folge Allerhöchster Entschliessung vom 25. September 1858, die Tag- und Meilengelder der Beamten, die Gang- und Zehrgelder, die Boten- und Zustellungsgebühren, und überhaupt alle Gebühren für die im Auftrage einer Behörde vollzogenen Verrichtungen, ferner die Gebühren für Zeugen, Sachverständige und Dolmetscher im Civil- und Strafverfahren, die Notariatsgebühren, endlich die Zeitungs-, Notariats- und Agenten-Cantionen nach Maßgabe der neuen österreichischen Währung geregelt werden.

Aus Anlaß der Einführung der neuen österreichischen Währung wird in Folge Allerhöchster Entschliessung vom 25. September 1858 verordnet, daß vom 1. November 1858 angefangen, in allen Kronländern folgende Bestimmungen in Wirksamkeit zu treten haben:

§. 1.

Die durch die Verordnung vom 3. Juli 1854, Nr. 169 des Reichs-Gesetz-Blattes *), festgesetzten Taggelder für die Beamten der Kreis- und Comitatsbehörden, der Gerichtshöfe erster Instanz und der bei denselben befindlichen Staatsanwaltschaften, dann der Bezirksämter, Bezirksgerichte und Stuhlrichterämter bei Dienstreisen im Amtsbezirke, sind in Zukunft in nachstehendem Ausmaße der österreichischen Währung zu entrichten:

Für die V. Diätenclasse	7	Gulden —	Neukreuzer,
„ „ VI. „	5	„ 50	„
„ „ VII. „	4	„ 50	„
„ „ VIII. „	3	„ 50	„
„ „ IX. „	3	„ —	„
„ „ X. „	2	„ 50	„
„ „ XI. „	2	„ 50	„
„ „ XII. „	2	„ —	„

Für die Kreis- und Comitatscommissäre II. und III. Classe hat nach §. 2 der Verordnung vom 3. Juli 1854 die Ausnahme stattzufinden, daß sie, obschon in die IX. Diätenclasse gehörig, das Taggeld für die VIII. Diätenclasse mit 3 fl. 50 Neukreuzer zu beziehen haben.

*) Landes-Regierungs-Blatt für das Kronland Galizien und Lodomerien, Jahrgang 1854, Erste Abtheilung, XXXIV Stück, Nr. 174, Seite 472.

166.

Rozporządzenie Ministrów Spraw Wewnętrznych, Sprawie- dliwości i Skarbu, tudzież Najwyższej Władzy Policyjnej z dnia 28. Września 1858,

(Dziennik Praw Państwa, Część XL, Nr. 166, wydana dnia 2. Października 1858),

obowiązujące w całym obrębie Państwa,

**mocą którego w skutek Najwyższej Uchwały z dnia 25. Września 1858 r. wedle no-
wej waluty austryjackiej uregulowane zostają dyjety i należności milowe dla urzę-
dników, należności za poszczególne chód i nastrawne, należności posłannicze i za
doręczenie, a w ogólności wszelkie należności za sprawunki, wykonane z polecenia
władzy, tudzież należności dla świadków, biegłych i tłumaczy w postępowaniu tak
cywilnym jak karnym, należności notaryjackie, nakoniec kaucyje gazetowe, nota-
ryjackie i ajencyjne.**

Z powodu zaprowadzenia nowej waluty austryjackiej rozporządza się w sku-
tek Najwyższej Uchwały z dnia 25. Września 1858 r., iż z dniem 1. Listopada
1858 r. w życie wejść mają we wszystkich Krajach koronnych postanowienia na-
stępujące:

§. 1.

Ustanowione rozporządzeniem z dnia 3. Lipca 1854 r., Nr. 169 Dziennika
Praw Państwa*) dyjety dla urzędników przy władzach obwodowych i komitato-
wych, trybunałach pierwszej instancji i prokuratoryjach rządowych przy onychże
znajdujących się, tudzież przy urzędach powiatowych, sądach powiatowych i urzę-
dach stolicowo-sędziowskich, w podróżach służbowych w okręgu urzędowym, ma-
ją na przyszłość w następującym wymiarze waluty austryjackiej być opłacone.

W V. klasie dyjet	. . . . .	7	Złotych	—	nowych krajcarów,
„ VI.	„ „	5	„	50	„ „
„ VII.	„ „	4	„	50	„ „
„ VIII.	„ „	3	„	50	„ „
„ IX.	„ „	3	„	—	„ „
„ X.	„ „	2	„	50	„ „
„ XI.	„ „	2	„	50	„ „
„ XII.	„ „	2	„	—	„ „

Dla komisarzy obwodowych i komitatowych II. i III. klasy miejsce mieć
ma wedle §. 2 Rozporządzenia z dnia 3. Lipca 1854 r. ten wyjątek, iż ci pomi-
mo tego, że należą do IX klasy dyjetalnej, pobiierać będą dyjety dla VIII klasy
dyjetalnej w kwocie 3 złot. 50 nowych krajcarów wymierzone.

*) Dziennik Rządowy dla Kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi, Rok 1854, Oddział pierwszy, Część XXXIV,
Nr. 174, Strona 472.

Das im §. 3 der erwähnten Verordnung bestimmte Zehrgeld der Diurnisten ist auch in Zukunft in dem ihrem Diurnen gleichkommenden Betrage auszuführen, darf jedoch Einen Gulden fünfzig Neukreuzer nicht übersteigen, selbst wenn das Diurnum höher wäre.

Das daselbst im §. 4 bei Dienstreisen der Beamten in Entfernungen, die im Hin- und Rückwege zusammen nicht über zwei Meilen ausmachen, für jedes normalmäßig gebührende Pferd und jede Meile mit 40 kr. C. M. bemessene Meilengeld wird auf achtzig Neukreuzer der österreichischen Währung erhöht.

§. 2.

Die Gang- und Zehrgelder, sowie die Boten- und Zustellungsgebühren für die Besorgung behördlicher Aufträge und überhaupt alle Gebühren für die im Auftrage einer Gerichts- oder anderen Behörde vollzogenen Verrichtungen, ferner die Gebühren für Zeugen, Sachverständige und Dolmetscher im Civil- und Strafverfahren überhaupt, sowie insbesondere auch alle Arten von Gebühren im gefällsgerichtlichen Strafverfahren sind, in soweit alle diese Gebühren in den bestehenden Vorschriften in einem bestimmten (fixen) Betrage bemessen und nicht durch die in Ansehung der Diäten- und Reisekosten und der Tag- und Meilengelder der Beamten angegebenen Vorschriften auf andere Weise geregelt erscheinen, in dem durch Umrechnung der bisher in Conventionsmünze festgesetzten Ausmaße nach §§. 5 und 6 des Patentgesetzes vom 27. April 1858, Nr. 63 des Reichs-Gesetz-Blattes*), ermittelten Beträge in der neuen österreichischen Währung zu entrichten, wobei jedoch die vermöge der Umrechnung entfallenden Bruchtheile von Neukreuzern dann, wenn dieselben mehr als einen halben ($\frac{5}{10}$) Neukreuzer betragen, auf einen ganzen Neukreuzer zu erhöhen, in dem Falle aber, wenn sie genau einen halben Neukreuzer ausmachen, auch genau nach der Umrechnung zu zahlen, und wenn sie unter diesen Betrag fallen, gänzlich unbeachtet zu bleiben haben.

§. 3.

Nach eben diesem Maßstabe sind auch die in den bestehenden Notariatsordnungen festgesetzten Notariatsgebühren zu entrichten.

§. 4.

Die im §. 14 der Presfordnung vom 27. Mai 1852 für periodische Druckschriften und die in den bestehenden Vorschriften für den Antritt eines Notariates, sowie einer öffentlichen Agentenstelle vorgeschriebenen Cautionen sind in dem Falle, wenn dieselben erst nach dem 1. November 1858 erlegt werden, in den nach der Umrechnung des bisherigen Ausmaßes auf die österreichische Währung entfallenden Beträgen zu leisten.

Freiherr von **Bach** m. p.   Graf **Nadasdy** m. p.   Freiherr von **Bruck** m. p.
Freiherr von **Kempen** m. p., F. M. L.

*) Landes-Regierungs-Blatt für das Krakauer Verwaltungsgebiet, Jahrgang 1858, Erste Abtheilung, XIV. Stück, Nr. 63, Seite 210.

Wymierzona w §. 3 rzezonego Rozporządzenia należytość na strawne dla dyjurnistów wypłacona być ma także i nadal w kwocie, wyrównywającej ich dyjurnum, nie może atoli przenosić jednego złotego pięćdziesięciu krajcarów, nawet gdyby dyjurnum wyższe było.

Milowe wymierzone tamże w §. 4 w podrózach służbowych dla urzędników w odległościach, nie przenoszących tam i nazad razem mil dwóch, od każdego normalnie należącego się konia i każdej mili po 40 kr. m. k. podniesioném zostaje na ośmdziesiąt nowych krajcarów waluty austryjskiej.

§. 2.

Należytość za chód i na strawne, tudzież należytości posłannicze i za doręczenie a w ogólności wszelkie należytości za sprawunki wykonane z polecenia władzy sądowej lub innój, tudzież należytości dla świadków, biegłych i tłumaczy w postępowaniu tak cywilném jak karném, nie mniej téż w szczególności wszelkie gatunki należytości w postępowaniu karném skarbowo-sądowém, o ile wszystkie te należytości w przepisach istniejących wymierzone są w kwocie pewnej (stałej) i nie są uregulowane w inny sposób przez przepisy, dla urzędników wydane pod względem dyjet i kosztów podróży, tudzież należytości dziennych i milowych, opłacone być winny w walucie austryjskiej w kwocie oznaczonej przez obliczenie pomiarów dotychczas w monecie konwencyjnej ustanowionych wedle §. 5 i 6 Patentu z dnia 27. Kwietnia 1858 r., Nr. 63 Dziennika Praw Państwa**) przyczém atoli wypadające z obliczenia ułamki nowego krajcara, jeżeli takowe wynoszą więcej nad pół ($\frac{5}{10}$) nowego krajcara na cały nowy krajcar podwyższone, w razie zaś, gdy dokładnie wynoszą pół nowego krajcara, równie dokładnie podług obliczenia opłacone, tudzież gdy niżej téj kwoty przypadają, zupełnie zaniechane być mają.

§. 3.

Wedle tego wymiaru opłacone téż być winny i należytości notaryjskie w istniejących regulaminach notaryjskich ustanowione.

§. 4.

Kaucyje, przepisane w §. 14 ustawy o druku z dnia 27. Maja 1852 r. od peryjodycznych pism drukowych, tudzież w ustawach istniejących,— w razie dostąpienia urzędu notaryjskiego lub téż publicznej posady ajencyjnój, jeżeli takowe złożone będą dopiéro po 1. Listopada 1858 r. spłacone być winny wedle obliczenia dotychczasowego wymiaru w kwotach w walucie austryjskiej przypadających.

Baron **Bach** m. p.   Hrabia **Nadasdy** m. p.   Baron **Bruck** m. p.
Baron **Kempen** m. p., F. M. P.

*) Dziennik Rządu Krajowego dla Okręgu Administracyjnego Krakowskiego, Rok 1858, Oddział piérwszy, Częć XIV, Nr. 63, Stronica 210.

